

Проект на Закон за изменение и допълнение на Търговския закон

[линк към консултацията](#)

Информация

Откриване / Приключване: 13.05.2022 г. - 13.06.2022 г. Неактивна

Номер на консултация: #6773-К

Област на политика: Архив - Правосъдие и вътрешни работи

Тип консултация: Закон

Вносител: Министерство на правосъдието

Тип носител: Национално

Предложените промени в Търговския закон имат за цел цялостно подобряване на ефективността на рамката за несъстоятелност и стабилизация в България в следните основни направления:

- създаване на ясни критерии за откриване на производство по несъстоятелност;
- постигане на бързина на производството по несъстоятелност;
- ускоряване и облекчаване на процеса във фазата на предявяване и приемане на вземанията;
- намаляване на съдебните такси, приложими за отменителните иски;
- повишаване на ефективността на процеса по осребряване на имуществото;
- правила срещу недобросъвестно поведение на страните в производствата по несъстоятелност и стабилизация;
- гарантиране на качеството на оценките на активите;
- усъвършенстване на уредбата на дейността на синдиците;
- прецизиране на целта на производството по стабилизация;
- въвеждане на ясни правила за изготвяне на план за стабилизация;
- създаване на механизъм за приемане на плана и без съгласието на всички засегнати кредитори;
- осигуряване на възможност за ефективно прилагане на плана за стабилизация;
- създаване на правна уредба относно производството по несъстоятелност и опрощаване на задължения на физически лица – предприемачи.

Отговорна институция

Отговорна институция

Министерство на правосъдието

Адрес: София, София, ул. Славянска 1

Електронна поща: priemna@justice.government.bg

Начини на предоставяне на предложения и становища

- Портала за обществени консултации (изисква се регистрация чрез имейл);
- Електронна поща на посочените адреси;
- Системата за сигурно електронно връчване <https://edelivery.egov.bg/> (изисква се квалифициран електронен подпис или ПИК на НОИ);
- Официалния адрес за кореспонденция.

Полезни връзки

Рубрика „Закрила на детето“ към дирекция „Международна правна закрила на детето и международни осиновявания“ - <https://mjs.bg/home/index/4d58b6a3-346b-4026-9aaa-7d5654890938>

Документи

Пакет основни документи:

[Проект на Закон за изменение и допълнение на Търговския закон - вер. 1.0 | 13.05.2022](#)

[Мотиви към проект на Закон за изменение и допълнение на Търговския закон - вер. 1.0 | 13.05.2022](#)

[Частична предварителна оценка на въздействието - проект на ЗИД ТЗ - вер. 1.0 | 13.05.2022](#)

[Становище на дирекция Модернизация на администрацията - проект на ЗИД ТЗ - вер. 1.0 | 13.05.2022](#)

[Становище от д-р Младен Младенов, получено по електронна поща на 30.05.2022 г. - вер. 1.0 | 30.05.2022](#)

[Становище от адв. Д. Джуров, получено по ел. поща на 13 юни 2022 г. - вер. 1.0 | 13.06.2022](#)

Консултационен документ:

Справка становища:

Коментари

[Коментари \(pdf\)](#)

[Коментари \(csv\)](#)

Автор: БСК Пресцентър (10.06.2022 12:44)

Становище на БСК

Становището на БСК е публикувано на адрес <https://www.bia-bg.com/standpoint/view/30344/>

Автор: Goran Stoyanov (26.05.2022 13:23)

Разширяване на определението за "Предприемач"

Чл. 760а. Предприемач по смисъла на този закон е всяко физическо лице, упражняващо стопанска дейност, занаят или професия, доколкото неговото предприятие по предмет и обем не изисква воденето на делата по търговски начин, **или заемащо длъжност - управител на търговско дружество и притежаващо дялове в същото.**

Мотиви: Управителят и съдружник в търговско дружество ООД/ЕООД е също Предприемач по смисъла на този закон, тъй-като отговаря за управлението и търговската дейност на дружеството, принуден е при финансиране от кредитни институции и банки да е съдлъжник със собствено имущество, освен ипотекрираното имущество на дружеството. При обявена несъстоятелност на дружеството и останали неудовлетворени кредитори, по сегашния Търговски закон Управителя на ООД/ЕООД няма възможност да обяви личен фалит и да започне отново някаква стопанска дейност.

Автор: Николай Гелов (19.05.2022 16:59)

Груба небрежност

В проекта на мотивите към ЗИД на ТЗ не е посочено кое налага в чл. 773, ал. 1, т. 6 думите "неполагане на грижата на добрия търговец" да се заменят с "груба небрежност".

При условие че в ТЗ на няколко места се употребява понятието "грижата на добрия търговец", човек не може да не се запита защо това понятие се заменя с друго само в чл. 773, ал. 1, т. 6, а не навсякъде в ТЗ.

Предлаганата промяна е още по-трудно обяснима и с оглед на това, че липсва легално определение на понятието "груба небрежност".

Затова предлагам да отпадне т. 2 на § 78 от ЗИД на ТЗ или (алтернативно) в допълнителните разпоредби на ТЗ да се добави определение за "груба небрежност".

Автор: Николай Гелов (19.05.2022 16:48)

Влизане в сила на закона

В проекта на мотивите към ЗИД на ТЗ не е посочено кое налага законът да влиза в сила от деня на обнародването му.

С оглед на значимостта на предлаганите промени е необходимо обществеността да разполага с известно време, за да се запознае с тях преди законът да влезе в сила. Затова предлагам в § 108 думите "от деня на" да се заменят с "един месец след".

Автор: Николай Гелов (19.05.2022 16:42)

Изисквания за доверено лице

Предлаганите промени на ал. 2 и 5 на чл. 782 не са съобразени с предлаганата промяна на чл. 655 и по-конкретно с това, че след промяната изискванията към синдика ще се съдържат в две от алинеите на чл. 655 (първата и втората), а не само в една (втората), както е в момента.

Затова предлагам т. 2 и т. 4 на § 83 да се променят, както следва:

"2. В ал. 2 думите "с юридическо образование" и "на чл. 655, ал.2," се заличават.

Заб.: Така след промяната ал. 2 на чл. 782 ще гласи следното: "(2) За доверено лице съдът назначава лице, отговарящо на изискванията за синдик."

4. В ал. 5:

а) в т. 3 думите „на чл. 655, ал. 2” се заменят с „за синдик”;

б) в т. 5 след думите „по искане на“ се добавя „търговеца или“.

Автор: Николай Гелов (17.05.2022 16:11)

Временно отстраняване на синдик от списъка по чл. 655, ал. 1, т. 5 - предложение

С оглед на направения по-горе коментар по ал. 4 на чл. 655 предлагам §18 от ЗИД на ТЗ да се преформулира по следния начин (*разликите са показани с удебелен шрифт*):

§ 18. Член 655 се изменя така:

„Изисквания

Чл. 655. (1) Синдик може да бъде физическо лице, което отговаря на следните условия:

1. да не е осъждан като пълнолетен за умишлено престъпление от общ характер, освен ако е реабилитиран;

2. да не е невъзстановен в правата си несъстоятелен длъжник;

3. по отношение на него да не е прилагана мярка по чл. 65, ал. 2, т. 11 от Закона за банките (отм., ДВ бр. 59 от 2006 г.) или по чл. 103, ал. 2, т. 16 от Закона за кредитните

институции;

4. да има завършено висше юридическо или икономическо образование и не помалко от 5-годишен стаж по специалността;

5. да е издържал успешно изпит за придобиване на квалификация по ред, определен в наредбата по чл. 655а, ал. 1, и да е включен в утвърден от министъра на правосъдието и обнародван в „Държавен вестник“ списък на лицата, които могат да бъдат назначавани за синдици;

6. да не е освобождаван като синдик на основание чл. 657, ал. 2 от този закон или по чл. 29, ал. 1, т. 6 или 7 и чл. 44, т. 3 от Закона за банковата несъстоятелност, освен ако след освобождаването му при наличие на условията по ал. 4 е включен в утвърден и обнародван от министъра на правосъдието списък по т. 5;

7. да не е временно отстранен от списъка по т. 5 по реда на **ал. 3**.

(2) Синдикът, за да бъде назначен в конкретно производство по несъстоятелност, освен на условията по ал. 1 трябва да отговаря и на следните условия:

1. да не е съпруг на длъжника или на кредитор и да няма родство с тях по права линия, по съребрена линия - до шеста, а по сватовство - до трета степен;

2. да не е кредитор в производството по несъстоятелност, с изключение за вземането за възнаграждение като синдик в това производство;

3. да не се намира с длъжника или с кредитор в отношения, които пораждат

основателно съмнение за неговото безпристрастие, включително да не ги е представлявал в последните три години преди встъпването си в длъжност.

(3) Министърът на правосъдието може да **отстрани временно** синдика от списъка по ал. 1, т. 5 в случай на:

1. настъпване на обстоятелство по ал. 1, т. 6 - **за срок от 2 години**;
2. извършаване на нарушения във връзка с дейността като синдик съгласно чл.

663, ал. 2 - **за срок от 18 месеца**;

3. невнасяне на вноса съгласно чл. 665а, ал. 2 - **за срок от една година, а когато това неизпълнение е системно - за срок от 2 години.**

Тези промени подлежат на обнародване в „Държавен вестник“.

(4) След изтичане на съответния срок по ал. 3, ако синдикът отговаря на изискванията по ал. 1, т. 1 - 4, министърът на правосъдието без необосновано забавяне издава заповед за повторно вписване на синдика в списъка по ал. 1, т. 5, без да е необходимо синдикът изрично да е заявил желание за това.“

Автор: Николай Гелов (17.05.2022 16:09)

Временно отстраняване на синдик от списъка по чл. 655, ал. 1, т. 5 - коментар

В проекта на мотиви по проекта на ЗИД на ТЗ е посочено, че се цели внасяне на яснота относно критериите, при които синдикът може да бъде заличен от списъка на синдиките, т.е. лишен от правоспособност, за да се гарантира принципът, че тежестта на наказанието трябва да е пропорционална на тежестта на извършеното нарушение.

С оглед на това ще си позволя да изразя несъгласие с предложената ал. 4 на чл. 655, като по-долу излагам по-подробно съображенията си за това.

1. Алинея 4 на чл. 655 предвижда възможност за повторно вписване на синдика в списъка по ал. 1, т. 5 на същия член след изтичане на фиксиран 3-годишен срок, т. е. изобщо не е спазен принципът, че тежестта на наказанието трябва да е пропорционална на тежестта на извършеното нарушение. На практика за различни провинения ще се налага еднакво по размер наказание, без оглед на тежестта на провиненията.
2. Предвиденият 3-годишен срок за лишаване от правоспособност като синдик противоречи на чл. 16 от ЗАНН, според който продължителността на подобен вид наказания не може да надвишава 2 години, освен за нарушения, свързани с безопасността на движението за всички видове транспорт.

3. Съгласно цитирания по-горе чл. 16 от ЗАНН лишаването от право да се упражнява определена професия или дейност не засяга придобитата правоспособност освен в случаите, предвидени в съответния закон или указ. Така че би следвало възстановяването на правоспособността на синдика да настъпва автоматично след изтичане на срока на наказанието и да не се изисква подаване на изрично заявление за това до министъра на правосъдието. Поставянето на изискване за подаване на изрично заявление до министъра на правосъдието ще доведе не само до излишна административна тежест, но и до увеличаване на периода, в който синдикът е лишен от правоспособност, т. е. ще се удължи (неизвестно с колко) срокът на неговото наказание.

4. В мотивите по проекта на ЗИД на ТЗ е посочено, че възстановяването на правоспособността на синдика ще става без да се полага повторно изпит, но в същото време в ал. 4 на чл. 655 се съдържа условието синдика да отговаря на изискванията по ал. 1, т. 1-5, като в т. 5 е именно изискването за успешно издържан изпит. По този начин по-скоро се внася нова неяснота.

Автор: Николай Гелов (17.05.2022 12:59)

Осъвременяване размера на наказанията

В проекта на ЗИД на ТЗ липсва предложение за осъвременяване на размера на наказанията, предвидени в чл. 284-285 на закона, които са прекалено ниски на фона на днешните икономически условия в страната, а това все повече отслабва тяхната превантивна функция.

За да се осигури запазване на адекватността на тези наказания за дълъг период от време, предлагам те да бъдат обвързани с размера на минималната работна заплата за страната. По-конкретно предлагам §1 от проекта на ЗИД на ТЗ да стане §1а, а вместо него да се добави нов §1 със следния текст:

„ §1. В глава двадесета се правят следните изменения:

1. В ал. 4 и 5 на чл. 284 думите „глоба от 100 до 500 лв.“ се заменят с „глоба, съответно имуществена санкция от 50 до 150 на сто от минималната работна заплата“;
2. В ал. 1 на чл. 285 думите „50 лв.“ се заменят с „50 на сто от минималната работна заплата“.

Автор: Николай Гелов (17.05.2022 11:02)

Застраховане на синдик - предложение за усъвършенстване

С оглед на изложените по-горе мотиви за необходимостта от усъвършенстване на нормативната уредба по отношение на застраховането на синдици, предлагам в ЗИД на ТЗ да се добави следния нов параграф:

„**§ 26а.** Член 663а се изменя така:

Застраховане

Чл. 663а. (1) В седмичен срок от избора и преди встъпване в длъжност синдикът се застрахова за вредите, които могат да настъпят вследствие на виновно неизпълнение на неговите задължения.

(2) Застраховката по ал. 1 се сключва за срок най-малко три застрахователни периода, като всеки един от тях е една година. Този срок се удължава или се сключва нова застраховка не по-късно от 30 дни преди датата на изтичането му, ако дотогава не е приключило конкретното производство по несъстоятелност. Минималната застрахователна сума е в размер на 100 000 лв. на застрахователно събитие и 250 000 лв. за всички застрахователни събития за един застрахователен период.

(3) Независимо от срока, за който е сключена, застраховката по ал. 1 осигурява покритие за периода, в който синдикът е назначен за синдик по конкретното производство по несъстоятелност, както и за 5-годишен период, следващ прекратяването на дейността на синдика по това производство, като синдикът не е длъжен да сключи допълнителна застраховка по смисъла на чл. 469, ал. 6 на Кодекса за застраховането.

(4) Ограниченията на отговорността на застрахователя по застраховката по ал. 1 не могат да надхвърлят ограниченията на отговорността на синдика.

(5) Когато правомощията на синдика се осъществяват от няколко лица, задължението за застраховане възниква поотделно за всяко едно от тях.

(6) Синдикът представя на съда по несъстоятелността копие от договора за застраховка по ал. 1 и документи, удостоверяващи плащането на застрахователната премия, в седмичен срок от сключването или удължаването му.“

Автор: Николай Гелов (17.05.2022 11:00)

Застраховане на синдик - необходимост от усъвършенстване

Има необходимост от усъвършенстване на уредбата за дейността на синдиците и по отношение на тяхното застраховане, тъй като:

1. в законът не е определен минимален срок на застраховката, а продължителността на едно производство е трудно да се предвиди. С оглед на това, че според частичната предварителна оценка на въздействието средната продължителност на производствата по несъстоятелност в Република България надвишава 3 години, е разумно синдиците да се застраховат най-малко за същия срок, с възможност за неговото удължаване или за сключване на нова застраховка, ако конкретното производство по несъстоятелност продължи повече;

2. в наредбата по чл. 655а, ал. 1 са предвидени изключително ниски минимални застрахователни суми, които не кореспондират с размера на носената от синдиците

Справка за получените предложения - 15.07.2022

[Справка за отразяване на предложенията и становищата](#)

Окончателен акт на Министерския съвет
